

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/172/2021
Identifikačné číslo spisu: 6117243241
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6117243241.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Ariston Thermo CZ s.r.o., so sídlom v Prahe, Hloubětín, Poděbradská 88/55, Česká republika, IČO: 256 05 739, zastúpenej JUDr. Ľubošom Noskovičom, advokátom so sídlom v Bratislave, Konventná 5, proti žalovanej QUADROFLEX, s.r.o., so sídlom v Dunajskej Strede, Nová Osada 11, IČO: 31 435 998, zastúpenej JUDr. Slavomírom Kučmášom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Plynárenská 1, o zaplatenie 44.166,52 eur s príslušenstvom, o návrhu na určenie neúčinnosti elektronického doručenia platobného rozkazu sp. zn. 2 Up 421/2017 zo dňa 9. novembra 2017, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 2 Up 421/2017, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2020 sp. zn. 12 CoUp 2/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo 16. augusta 2019 č. k. 2 Up 421/2017-94 návrh žalovanej na neúčinnosť doručenia platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2 Up 421/2017 z 9. novembra 2017 zamietol. Vec právne posúdil podľa § 33 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“). Dospel k záveru o nedôvodnosti predmetného návrhu, keďže žalovaná dôvody neúčinnosti elektronického doručenia podľa § 33 ods. 1 písm. a/ zákona o e-Governmente nepreukázala, keď svoj návrh založila na dlhodobej neprítomnosti oboch konateľov spoločnosti z dôvodu dlhodobého pobytu na území Maďarska v období od 2. novembra 2017 do 29. marca 2018, kedy došlo k prebratiu písomnosti - platobného rozkazu. Podľa súdu prvej inštancie žalovaná nepreukázala, že na jej strane nastali také dôvody, ktoré jej objektívne znemožnili prevziať elektronickú úradnú správu. Okresný súd uviedol, že tvrdená neprítomnosť konateľov žalovanej na území Maďarskej republiky nespôsobuje takú prekážku v prístupe do dátovej schránky žalovanej (nespôsobuje žiadnu prekážku), ktorej prekonanie by nebolo možné spravodlivo požadovať a ďalej zdôraznil, že žalovaná je právnickou osobou a pokiaľ sa

podľa jej tvrdení štatutárne orgány počas 5 mesiacov zdržiavali mimo územia SR, bolo ich povinnosťou zabezpečiť, aby bola žalovaná spôsobilá vykonávať svoju činnosť a teda aj zabezpečiť preberanie zásielok jej určených. Napokon dodal, že prístup do elektronickej dátovej schránky je možný aj zo zahraničia.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovanej uznesením z 28. mája 2020 sp. zn. 12 CoUp 2/2020 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %. V odôvodnení konštatoval nedôvodnosť odvolacích námietok žalovanej s tým, že súd prvej inštancie sa zaoberal dôsledne naplnením zákonom požadovaných podmienok pre vyslovenie neúčinnosti elektronického doručovania, najmä s dôrazom na preukázanie objektívnosti nemožnosti prevziať elektronickú úradnú správu žalovanou v zmysle § 33 ods. 1 písm. b/ zákona o e-Governmente. Mal za to, že žalovaná žiadnymi relevantnými dôkazmi nepreukázala tvrdenú dlhodobú neprítomnosť jej štatutárnych zástupcov z dôvodu ich dlhodobého pobytu na území Maďarskej republiky. Bez ohľadu na uvedené tiež konštatoval, že ani za predpokladu preukázania uvádzaných dôvodov, pre ktoré boli konatelia nútení zotrvať na území Maďarska, by ich táto skutočnosť nezbavovala povinnosti prebrať úradné zásielky elektronickou formou a objektívne tým neznemožnila prevzatie elektronickej úradnej správy aj na území iného štátu. Odvolací súd tak dospel k záveru, že nakoľko podmienky pre vyhlásenie neúčinnosti elektronického doručovania podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente neboli splnené, žalovaná mohla prevziať elektronickú úradnú správu (platobný rozkaz). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a zároveň dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolateľka tvrdila, že odvolací súd sa v otázke, či „je možné považovať zlý zdravotný stav účastníka konania za ospravedliteľný dôvod zmeškania lehoty“ odklonil od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 5. augusta 2010 sp. zn. 3 Cdo 155/2010. Namietala, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď vyslovil, že ani za predpokladu preukázania dôvodov, pre ktoré boli konatelia nútení zotrvať na území Maďarska, táto skutočnosť by ich nezbavila povinnosti prebrať úradné zásielky elektronickou formou, t. j. bez ohľadu na vykonané dokazovanie súd vyslovil právny názor, podľa ktorého zlý zdravotný stav nemožno považovať za ospravedliteľný dôvod (v zmysle príslušných ustanovení zákona o e-Governmente). Žalovaná mala za to, že v danom prípade išlo jednoznačne o vážne, ospravedliteľné, nepredvídateľné a neodvratiteľné okolnosti, ktoré objektívne zabránili riadnemu prevzatiu pošty z elektronickej schránky žalovanej zo strany konateľov. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že predmetom konania je neúčinnosť elektronického doručenia a nie návrh na odpustenie zmeškania lehoty, ktorým sa zaoberalo rozhodnutie odvolacieho súdu, na ktoré dovolateľka v podanom dovolaní poukazuje. Dôvody uvádzané v dovolaní považovala za domnelé a ničím nepodložené s cieľom vytvoriť obštrukciu v konaní za účelom pozastavenia vymožitelnosti oprávnenej pohľadávky žalobkyne. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol ako neprípustné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

11. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

12. Pre procesnú situáciu, v ktorej § 421 ods. 1 písm. a/ CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska citovaného zákonného ustanovenia môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

13. Dovolací súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

14. Žalovaná tvrdí, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku, či je možné považovať zlý zdravotný stav účastníka konania za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty.

15. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že žalovanou zadaná právna otázka by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý (v tomto prípade) nebolo jej návrhu na určenie neúčinnosti elektronického doručenia platobného rozkazu vyhovené. Žalovaná ale túto otázku nastolila v inej situácii - z napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že odvolací súd svoje rozhodnutie založil predovšetkým na závere, že žalovaná nepreukázala svoje tvrdenia, a teda neunesla dôkazné bremeno ohľadom dlhodobej neprítomnosti jej štatutárnych zástupcov na území SR z dôvodu ich dlhodobého pobytu na území Maďarskej republiky. Iba nad rámec uvedeného súdy nižších inšancií konštatovali, že ani za predpokladu preukázania uvádzaných dôvodov, pre ktoré boli konatelia nútení zotrvať na území Maďarska, by predmetné skutočnosti v konečnom dôsledku nezbavili žalovanú povinnosti prebrať úradné zásielky elektronickou formou, pričom objektívne nebolo znemožnené prevzatie elektronickej úradnej správy z územia iného štátu. Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takeého záveru, výlučne na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Prítom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

16. Odhliadnuc od uvedeného dovolací súd uvádza, že dovolateľkou označené rozhodnutie najvyššieho súdu (sp. zn. 3 Cdo 155/2010) na preukázanie odklonu odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP pri posudzovaní nastolenej otázky, nie je vo vzťahu k ňou položenej dovolacej otázke príliehavé pre odlišnosť nielen skutkových okolností, ale predovšetkým právnej otázky v ňom riešenej. V predmetnom rozsudku sa totiž najvyšší súd zaoberal ospravedlniteľnosťou dôvodu zmeškania lehoty určenej na urobenie procesného úkonu adresovaného súdu v zmysle vtedy platného § 58 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a nie účinnosťou elektronického doručovania v zmysle zákona o e-Governmente a s tým súvisiacou relevanciou prípadných dôvodov znemožňujúcich prevziať elektronickú úradnú správu, ako tomu bolo v prejednávanej veci.

17. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.